

Sestry a bratři, potkali jsme se tu s celocírkevním odborem mládeže. Mám z toho vždycky radost... A prý tu budete mít za 14 dní konfirmaci. Ta je o přijetí mladých lidí do plného společenství církve. O rozhodnutí pro cestu víry, nebo věrnosti, která se s církevním společenstvím pojí. A tak přemýšlím nad chápáním církve, jako rodiny. Totiž rodiny jejíž kořeny jdou hluboko do minulosti, ale která směřuje také kupředu v čase. Jedni odcházejí, druzí se přiznávají ke Kristu, a učí se tu rodinu, jakési svoje druhé doma, taky tvořit. A právě v souvislosti s konfirmací mě nad přečteným textem rovnou napadá takové to zvláště používané slovo v naší církvi, že člověka často „vykonfirmujeme“ pryč. Bývá to to poslední, co mladý člověk podstoupí, někdy pod tlakem rodičů, a pak vylétne do světa. Leckdo přitom tuhle církevní rodinu opustí. Nepodaří se mu zřejmě najít pádné odpovědi na to, k čemu ta víra, a ten kostel v životě mohou být.

Sestry a bratři, já docela často líčím křesťanskou víru často jako něco, co život v zásadě spíš dost komplikuje, než usnadňuje. Tedy že už tzv. knihy Mojžíšovy, a ještě víc Ježíš a jeho nároky holt život komplikují. Ohlížet se kromě vlastního otáčení a vlastních starostí ještě na to, co k tomu má Hospodin! A prosit, a děkovat; a klást si další otázky, i ty nejtěžší, po smyslu...; a starat se o druhé, nejen o sebe; nevzdávat se, neuhýbat... to život prostě komplikuje. A užitek z toho není většinou měřitelný ani hmatatelný.

Dost často myslím taky na nejstarší generaci, která v církevním prostředí prožila celý život. Z různých rozhovorů vím, že mnoho věcí nebylo fakt jednoduchých. I proto tu říkám, že víra v Boha člověka zázračně neochrání, ani od pádů z oken, od nemocí, od ubývání, od toho, že někdo někdy ublíží, od nezaměstnanosti, od konfliktů. Chodit do kostela ani neznamená, že jednou člověk neusne a už se neprobudí.

Asi k cestě víry tedy nelze vést třeba povzbuzováním ve stylu: člověk má chodit do kostela a žít v tomhle společenství, protože tam za oknem si může leda natlouct. Natlouct si můžeme přeci i tady, v kostele, jako chlapec v knize skutků. Ačkoli nevíme, jestli se to mladíkovi Eutychovi nestalo právě při pokusu zmizet z bohoslužeb, nebo proto, že ho to tu uspávalo, nějak nudilo.

Každopádně dnes chci trochu doplnit to své vcelku časté upozorňování, že s vírou to člověk má v životě těžší. Říkávám to, i když sám věřím, že s vírou, potažmo v kostele, totiž lze taky přijít do kontaktu se silou k překonávání životních překážek; že tu jde nacházet inspiraci pro život; a chuť do života. Není to jen o tom obtížném. Myslím, věřím, že přemýšlení, kterému se tu učíme, je taky pomocí pro život, a pro orientaci v něm. Víru a chození do kostela vnímám tedy nejen jako břímě, ale taky jako pozvání k účasti na smysluplném bytí, na učení se životu, a to v rámci širší rodiny, než jen té doma. Je fajn, když tu lidé podobně zápasící a hledající jsou, když se sem vrací, a nakonec i to, když je pak možnost se tu s nimi loučit, připomenout, že i jejich zápasy hodně znamenaly, že hodně z nich v nás zůstává, i když už tu už fyzicky nejsou. Jistě na takové vzpomínáte.

Chci ale k tomu tvoření a opouštění církevní rodiny nad dnešním textem říct několik věcí: V tom příběhu se píše, že byl večer, byla tma, a zatím uvnitř bylo světlo ze spousty lamp. K tomu je fajn se propracovávat. Někdy má člověk pocit, že je tma úplně všude, občas to vidím na sobě, že je i ve mně, když mi nic nejde, když mám pocit, že všechno je na pendrek. Dva roky ztracené covidem, teď válka, už přes tři roky, jejíž důsledky nedohlédneme, k nám přinesla vlastně kromě ochoty pomáhat, taky tupé projevy nenávisť, a k tomu někdy osobní věci.... Občas to tak je, že není síla, chuť, zdraví, peníze, radost z čehokoli, z práce, ze života vůbec; a pocit, že všechno děláte blbě, a nic nejde... Nevím, co všechno může způsobit tmu před očima i uvnitř. Ale vím, že mě v takových chvílích drží (a proto se snažím být součástí i téhle rodiny), že Hospodin mi trochu, někde z dálky, občas zasvítí do té mojí tmy. Dává naději, že nikdy to není úplně v čudu, protože je se mnou ještě on. Tohle tu můžu nejen zaslechnout, ale i pochopit, přijmout.

Mimochodem, my všichni, co na bohoslužby chodíme, jsme, máme být také trochu lampy tohohle prostoru a společenství. Navzájem si máme svítit, když je někomu zle, když má zatemněno. Docela dost na tom záleží. A taky máme vybíhat ven za těmi, kdo vypadávají a zkoušet je zvedat, a při tom možná se i nepouštět moc brzo naděje, že navzdory tomu, co se zdá být ztracené, Hospodin má ještě jiné možnosti.

Máme být taky trochu Pavlové. Být těmi, kteří pomáhají v lidech kolem sebe probouzet život, když jsou potlučení a zkřísnutí pády, a to třeba ještě jinak, než jen zvedáním na nohy. Dá se to dělat třeba obyčejným objetím, vzetím za ruku, povzbuzujícím slovem, přáním pokoje, nebo třeba tichou modlitbou. Není to snadné, a ne vždycky to zabere, jak bychom si přáli, ale někdy ano.

Ještě mám drobnost: Jak jsem si ten příběh četl, napadla mě otázka, kterou jsme dost často posedlí. Ale v tomhle příběhu ji kupodivu nikdo neřeší. Totiž: Kdo za to může? (Někoho označit, na někoho to svěst.) Ten kluk, protože usnul? Nebo třeba blbnul kdesi vzadu? Anebo pořadatelé nočních bohoslužeb? Rodiče, co si nedali pozor na dítě? Pavel, který tak dlouho kázal... Bůh?... Nikdo to neřeší. Protože to nic moc nevyřeší. Důležité je pak něco zkusit. Jako lidé ze sboru, jako Pavel, a někdy nezbývá než modlitba, za ty, kdo se ztrácejí, ve víře odumírají.

Samozřejmě, když přemýšlím o konfirmandech, nejde si nevzpomenout na tu spoustu pokřtěných dětí, konfirmandů, i dospělých, kteří z církve vypadli a už se nikdy nevrátili. Možná to tady v Olomouci máte jinak, ale mě stačilo při nástupu na svá působiště otevřít matriky. Docela mi sedí ten Pavlův pokus obejmout, a pak nechat chlapce být. Objmout, pomodlit se, ale nenutit víc. Jen nechat otevřené dveře, nechat ho přijít, či přivést zpátky třeba někým jiným.

A ještě poznámka na okraj: když se ten chlapec probral, vrátili se nahoru a Pavel už raději nekázal, nepokračoval, jedli chléb a možná popili i víno. To nám má připomínat, že blízkost a osobní rozhovor, zájem, smích, naslouchání, někdy řeknou a zmůžou víc než kdovíjak povedené bohoslužby. Já sám si z toho příběhu odnáším, že nemám být příliš dlouhý v kázáních, aby někdo nevypadl, ačkoli komentátoři to Pavlovo kázání odhadují zhruba na 4 hodiny, k čemuž tedy máme v naší církvi celkově opravdu daleko, ale stejně.

Sestry a bratři, slavíme dnes svatodušní neděli. Má nám ten svátek připomenout, nejen, že když se tu tvoří rodina, když se tu zkoušíme být druhým lampami a Pavly, že to ještě není záruka, že by se vždycky dařilo přispívat k návratu všech, kdo vypadli, pokud nebude při díle ještě někdo jiný. Dnešek je částečně prosbou o to, aby také Duch, přicházel na pomoc našemu dílu, i v naší slabosti.

Ono to, že sem chodíme, je taky trochu jako učit se dýchat, učit se tomu, co je k životu ve víře potřebné. Učit se důvěřovat, že Hospodin je se mnou v každém nadechnutí, ať už v tom fyziologickém, nebo přeneseně, v každém nadechnutí víry, že potřebujeme obojí. A že se mnou bude i když jednou vydechnu naposled. Učit se tu, co ta víra znamená, a přináší. A že je to něco, co může být pomocí na celý život.

A poslední věc. Když se pak ten chlapec probral, když byl probuzen k životu, tak to všechny povzbudilo. Vlastně nevíme, jestli bylo povzbuzením to, že je živ, nebo to, že ho přivedli zpátky do společenství. Snad obojí. A tak chci říct, že nejen svatodušní neděle, ale každá chvíle, kdy se sejdem, má být takovým povzbuzením. Každá společná chvíle v téhle širší rodině chce povzbudit slovem, přítomností, pozdravením pokoje, skrze večeři Páně, zpěv... chce povzbudit a zvěstovat příchozím, pochybujícím, zbloudilým i vracejícím se, že život s Hospodinem za to stojí. Amen

Jonatan Hudec

Evangelická církev Praha 5 - Smíchov

Na Doubkové 2040/8

150 00

t. 739 244 643